

Toimenpidealoite TPA 55/2020 vp

Inka Hopsu vihr ym.

Toimenpidealoite eläinsuojeluun keskittyvän poliisitoiminnan laajentamisesta

Eduskunnalle

Maaliskuussa 2020 poliisi löysi noin 200 kuollutta nautaa Itä-Lapissa sijaitsevalta maatilalta. Eläviä, mutta huonokuntoisia nautoja löytyi tilalta noin 30. Vuonna 2019 taas uutisoitiin Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevasta maatilasta, jossa lähes 200:aa lammasta ja useita koiria oli pidetty erittäin ahtaissa, likaisissa ja vaarallisissa oloissa. Lampailla oli myös suuri riski loukata itsensä seinissä olevien aukkojen ja terävien seinäpeltien ja naulojen vuoksi. Lampaiden pitopaikat olivat kylmiä ja suojattomia. Tuuli ja sadevesi pääsivät sisään. Molempia tapauksia tutkitaan tai tutkitiin törkeinä eläinsuojelurikoksina.

Edellä mainitut tapaukset eivät valitettavasti ole kovinkaan harvinaisia. Monet eläinten kaltoinkohtelut eivät tule julki lainkaan, koska valvonta on puutteellista. Tiloille tarkastuksia tekevät valvontaeläinlääkärit, joiden työkuorma on valtava: vuosittain eläintarkastuksia tehdään noin 6 500, ja valvontaeläinlääkäreitä on Suomessa vain noin 70. Valvontalääkärit tekevät työtään usein yksin, jolloin he joutuvat käsittelemään kohtaamansa tilanteen ilman toisen työntekijän tukea. Lääkärit ovatkin kertoneet kokevansa voimattomuuden tunnetta. Yksin tehtävät tarkastukset altistavat lääkärit myös tilanpitäjien uhkauksille ja jopa väkivallalle. Kun eläimet eivät voi hyvin, on taustalla usein myös huonosti voiva ihminen.

Viranomaisyhteistyö ei ole myöskään aina sujunut parhaalla mahdollisella tavalla. Valvontalääkäreiden lausuntojen mukaan poliisien reagointi ja toimenpiteet viranomaisten tekemiin ilmoituksiin ovat jättäneet hyvin usein parannettavan varaa. Suomen eläinsuojelu ry, SEY, laati vuoden 2019 lokakuussa selvityksen virkaeläinlääkäreiden näkemyksistä. Selvitykseen vastanneista yli 70 prosenttia koki, että oman alueen poliisi ei tunne eläinsuojelulakia riittävän hyvin.

Helsingin poliisilaitos perusti vuonna 2018 Suomen ensimmäisen eläimiin liittyviin rikoksiin keskittyvän tutkintaryhmän, joka on saanut paljon kiitosta. Samaiseen selvitykseen vastanneista eläinlääkäreistä lähes yhdeksän kymmenestä (85,7 %) olikin täysin tai erittäin paljon sitä mieltä, että Helsinkiin perustetun tutkintaryhmän kaltaisen ryhmän perustaminen omalle toiminta-alueelleen olisi omiaan parantamaan viranomaisyhteistyötä ja viranomaistoiminnan tuloksekkuutta eläinsuojeluasioissa.

Kun eläinsuojeluun on omat tähän koulutetut poliisinsa, viranomaisyhteistyö on mutkattomampaa ja nopeampaa. Tarkastuskäynneillä poliisi voi toimia myös eläinlääkärien tukena. Jos maatilalla puutteelliset olot tai eläinten laiminlyödyt oikeudet täyttävät rikoksen tunnusmerkit, voidaan

Toimenpidealoite TPA 55/2020 vp

dokumentointi aloittaa välittömästi. Poliisien kouluttaminen ja poliisilaitosten erikoistuminen eläintensuojeluun varmistaisi myös, että eläinten kokemaan kärsimykseen suhtaudutaan tarpeeksi vakavasti ja esitutkinta tehdään huolella. Helsingin malli toimii hienona esimerkkinä tästä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin eläinsuojeluun ja eläinoikeusrikoksiin keskittyvän poliisitoiminnan laajentamiseksi koko valtakunnan tasolle.

Helsingissä 4.5.2020

Inka Hopsu vihr
Atte Harjanne vihr
Ritva Elomaa ps
Antero Laukkanen kd
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Merja Kyllönen vas